

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Zuzanou Hemelíkovou ve věci

žalobce: J. P. [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted], [redacted]
zastoupeného advokátem JUDr. Vladimírem Dvořáčkem
sídlem Sokolovská 32/22, 186 00 Praha 8

proti
žalovanému: J. P. [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted], [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Matznerem, Ph.D., LL.M.
sídlem Anny Letenské 34/7, 120 00 Praha 2

o žalobě žalovaného pro zmatečnost

takto:

Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 9. ledna 2020, č.j. 22 Co 307/2019-73 se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Usnesením Krajského soudu v Praze č.j. 22 Co 307/2019-73 ze dne 9. ledna 2020 bylo odmítnuto odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Mělníku dne 10. 10. 2019, č.j. 6 C 128/2019-55 s odůvodněním, že žalovaný podal proti danému rozsudku v zákonné lhůtě odvolání. Soud prvního stupně usnesením ze dne 27. 11. 2019 č.j. 6 C 128/2019-64 vyzval, aby ve lhůtě 7 dnů od doručení tohoto usnesení písemně odstranil vady odvolání proti rozsudku ze dne 10. 10. 2019 č.j. 6 C 128/2019-55. V bodě II. Usnesení uvedl, jaké náležitosti v podaném odvolání chybí, které má žalovaný ve stanovené lhůtě odstranit. Zároveň poučil žalovaného, že nebudou-li vady bránící v rozhodnutí odvolacímu soudu odstraněny, odvolací soud odvolání odmítne. Výzva k odstranění vad byla žalovanému prostřednictvím jeho zástupce doručena dne 27. 11. 2019. Odvolací soud tak dospěl k závěru, že žalovaný své odvolání do doby rozhodnutí odvolacího soudu nedoplnil, neuvedl rozsah, v jakém rozsudek napadá, nevymezil konkrétní odvolací důvod a neučinil ani odvolací návrh, a to i přesto že byl vyzván k odstranění vad odvolání a byl poučen o možných následcích. Odvolací soud proto postupoval podle ustanovení § 43 odst. 2, § 211 o.s.ř. a odvolání žalovaného odmítl.

2. Žalobou pro zmatečnost podanou u zdejšího soudu dne 4. 2. 2020 se žalovaný domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Krajského soudu v Praze s odůvodněním, že Okresní soud v Mělníku dne 10. 10. 2019, č.j. 6 C 128/2019-55 vydal rozsudek, na základě kterého rozhodl tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku ve výši 1 965 727 Kč s úrokem z prodlení z částky 1 965 727 Kč ve výši 9,75 % ročně od 11. 12. 2018 do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, a že žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení částku ve výši 198 572,21 Kč a to do tří dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce. Žalovaný ve stanovené 15-ti denní lhůtě podal proti uvedenému rozsudku odvolání, a to dne 19. 11. 2019 prostřednictvím své právní zástupkyně. Okresní soud v Mělníku dne 27. 11. 2019 vyzval žalovaného k odstranění vad odvolání, a to ve lhůtě 7 dnů ode dne doručení této výzvy. Předmětné usnesení bylo žalovanému prostřednictvím právní zástupkyně doručeno dne 27. 11. 2019.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ludka Kotlantová

Vzhledem k tomu, že soud ve stanovené lhůtě doplnění odvolání od žalovaného neobdržel, referoval dne 10. 12. 2019 věc k předložení odvolacímu soudu. Krajský soud jako odvolací soud usnesením ze dne 9. 1. 2020 č.j. 22 Co 307/2019-73 odvolání odmítl a rozhodl o nákladech řízení. K odmítnutí odvolání došlo za použití § 211 odst. 1 o.s.ř. postupem dle § 43 odst. 2 věty první o.s.ř., kdy dle odvolacího soudu odvolatel přes poučení, které se mu soudem prvního stupně dostalo, své odvolání nedoplnil, neuvedl rozsah, v jakém rozsudek napadá, nevymezil konkrétní odvolací důvod a neučinil ani dovolací návrh. Žalovaný však odvolání doplnil podáním, které bylo soudu prvního stupně doručeno dne 10. 12. 2019, a jehož součástí byla i žádost o prominutí lhůty, a to z důvodu zdravotního stavu právní zástupkyně žalovaného, která doplnění odvolání nepodala ve stanovené lhůtě z důvodu, kdy byla od 27. 11. 2019 do 10. 12. 2019 v pracovní neschopnosti v 8. měsíci těhotenství. Toto podání tak bylo doručeno na soud prvního stupně dne 10. 12. 2019, nicméně v ten samý den byla věc referována k předložení odvolacímu soudu a předmětné doplnění odvolání s žádostí o prominutí lhůty nebylo k danému spisu přiloženo a následně nebylo odvolacímu soudu ani doposláno. Odvolací soud tak bez své viny nepřihlédl a nehodnotil skutečnosti, protože je nevěděl a neměl k dispozici, čímž byla v konečném důsledku způsobena zmatečnost jednání. S ohledem na shora uvedené skutečnosti jsou tedy dány důvody pro žalobu pro zmatečnost dle § 229 odst. 4 o.s.ř., a proto navrhuje, aby Krajský soud v Praze zrušil usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 9. ledna 2020, č.j. 22 Co 307/2019-73.

3. Žalobce k žalobě pro zmatečnost uvedl, že pokud došlo k situaci, kdy právní zástupkyně žalovaného zaslala soudu doplnění odvolání, v němž odstranila vady odvolání po uplynutí soudcovské lhůty k odstranění vad odvolání, ale ještě v době, kdy takto doplněné odvolání mohlo být předloženo odvolacímu soudu a ten o něm mohl rozhodnout, jde o důvod zmatečnosti, neboť v době rozhodování odvolacího soudu zde nebyla překážka neodstraněných vad odvolání, které by bránily pokračování v řízení. Platí tedy i to, že odvolání bylo odmítnuto nedůvodně. Daná situace, způsobená bez zavinění účastníků, je řešitelná podanou žalobou pro zmatečnost a žalobce nemá žádných námitek proti tomu, aby bylo žalobě vyhověno a následně proběhlo řádné odvolací řízení.

4. Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout pravomocné rozhodnutí soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu, kterým bylo řízení skončeno, jestliže a) bylo rozhodnuto ve věci, která nenáleží do pravomoci soudů, b) ten, kdo v řízení vystupoval jako účastník, neměl způsobilost být účastníkem řízení, c) účastník řízení neměl procesní způsobilost nebo nemohl před soudem vystupovat (§ 29 odst. 2) a nebyl řádně zastoupen, d) nebyl podán návrh na zahájení řízení, ačkoliv podle zákona ho bylo třeba, e) rozhodoval vyloučený soudce nebo přisedící, f) soud byl nesprávně obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát, g) bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce nebo přisedícího, h) účastníku řízení byl ustanoven opatrovník z důvodu neznámého pobytu nebo proto, že se mu nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, ačkoliv k takovému opatření nebyly splněny předpoklady.

5. Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout také pravomocný rozsudek soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu nebo pravomocné usnesení těchto soudů, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, anebo pravomocný platební rozkaz (směnečný a šekový platební rozkaz) nebo elektronický platební rozkaz, jestliže a) v téže věci bylo již dříve zahájeno řízení, b) v téže věci bylo dříve pravomocně rozhodnuto, c) odvolacím soudem byl pravomocně zamítnut návrh na nařízení výkonu těchto rozhodnutí nebo pravomocně zastaven výkon rozhodnutí z důvodu, že povinnosti rozsudkem, usnesením nebo platebním rozkazem uložené nelze vykonat (§ 261a).

6. Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout též pravomocný rozsudek odvolacího soudu nebo jeho pravomocné usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, jestliže mu byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem. Totéž platí, jde-li o pravomocný rozsudek soudu prvního stupně, proti němuž není odvolání přípustné podle § 202 odst. 2.

7. Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout rovněž pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo odmítnuto odvolání nebo kterým bylo zastaveno odvolací řízení, jakož i pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí odvolání nebo dovolání pro opožděnost.

8. Pro řízení o žalobě pro zmatečnost platí přiměřeně ustanovení o řízení v prvním stupni, není-li v ustanoveních § 235b a násl. o. s. ř. stanoveno něco jiného (§ 235a odst. 2 o. s. ř.). Soud prvního stupně tak nemusí k projednání žaloby pro zmatečnost a k rozhodnutí o ní nařídit jednání, jestliže žalobu zamítá proto, že není přípustná, nebo proto, že ji podal někdo, kdo k ní nebyl oprávněn, nebo proto, že byla podána po uplynutí lhůt počítaných od právní moci napadeného rozhodnutí (srov. § 235f o. s. ř.). Ve všech ostatních případech je soud povinen k projednání žaloby pro zmatečnost nařídit jednání, k němuž předvolá účastníky a všechny, jejichž přítomnosti je třeba (srov. nález Ústavního soudu ze dne 21. 4. 1998, sp. zn. I. ÚS 350/98, dostupný na www.nalus.cz).

9. Žaloba pro zmatečnost představuje mimořádný opravný prostředek, který slouží k tomu, aby mohla být zrušena pravomocná rozhodnutí soudu, která trpí takovými vadami, jež představují porušení základních principů ovládajících řízení před soudem, popřípadě je takovými vadami postiženo řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo (zmatečností), jestliže je nejen v zájmu účastníků, ale i ve veřejném zájmu, aby taková pravomocná rozhodnutí byla odklizená, bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou věcně správné (k tomu např. rozhodnutí NS ČR 21 Cdo 1792/2005). Žaloba pro zmatečnost však není vybudována na principu universality, který by umožňoval, že by jí bylo možné podat proti kterémukoliv pravomocnému rozhodnutí soudu a z jakéhokoli důvodu. Z ustanovení § 229 o.s.ř. bez pochyby vyplývá, že žaloba pro zmatečnost je přípustná jen proti rozhodnutím v něm vyjmenovaným a že ji lze podat jen z důvodu v tomto ustanovení obsažených.

10. Důvodem zmatečnosti dle § 229 odst. 4 o.s.ř. je v tomto případě samotná skutečnost odmítnutí odvolání, popřípadě dovolání, nebo zastavení odvolacího řízení, a dále potvrzení nebo změna usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí odvolání nebo dovolání pro opožděnost, a proto v žalobě účastník napadá důvody, pro které tak došlo a uvádí, proč bylo toto rozhodnutí nezákonné (viz rovněž ÚS III. ÚS 457/06).

11. Vzhledem k tomu, že není dán žádný z důvodů nepřipustnosti žaloby pro zmatečnost podle ustanovení § 230 odst. 1 a 3 o. s. ř. a že na žalobu nelze hledět jako na žalobu podanou osobou neoprávněnou ani jako na žalobu, která by byla podána po uplynutí lhůt počítaných od právní moci napadeného rozhodnutí (§ 234 odst. 1 o. s. ř.), a účastníci v souladu s ustanovením § 115a o.s.ř. souhlasili s rozhodnutím bez nařízení jednání, rozhodl soud bez uskutečnění jednání, i když nejde o žádný z případů vyjmenovaných v ustanovení § 235f o. s. ř.

12. V systému prostředků nápravy, jimiž je rozhodnutí napadnutelné po nabytí právní moci, plní žaloba pro zmatečnost funkci prostředku směřujícího k nápravě vad procesní povahy, tzv. zmatečností. Zmatečností je třeba obecně rozumět situaci, kdy je řízení postiženo tak zásadními formálními vadami, že by nemělo vůbec probíhat.

13. Z obsahu spisu 6 C 128/2019 vedeného Okresním soudem v Mělníku bylo zjištěno, že dne 10. 10. 2019 byl vydán rozsudek č.j. 6 C 128/2019-55, který byl žalovanému (resp. jeho právnímu zástupci) doručen dne 12. 11. 2019. Tímto rozsudkem byla žalovanému uložena povinnost zaplatit částku ve výši 1 965 727 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9,75 % ročně od 11. 12. 2018 do zaplacení a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 198 572,21 Kč. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný dne 19. 11. 2019 odvolání. Usnesením Okresního soudu v Mělníku č.j. 6 C 128/2019-64 ze dne 27. 11. 2019 byl žalovaný vyzván k doplnění svého odvolání s poučením, že nebude-li odvolání doplněno a předloženo ve lhůtě 7 dnů od doručení tohoto usnesení, předloží nadepsaný soud spis odvolacímu soudu, který může postupovat podle § 43 odst. 2 o.s.ř. za použití § 211 o.s.ř. a odvolání odmítnout. Předmětné usnesení bylo žalovanému (resp. jeho právnímu zástupci) doručeno). 27. 11. 2019. Odvolání ve lhůtě 7 dnů nebylo žalovaným doplněno. Dne 10. 12. 2019 byl proto spis spolu s předkládací zprávou předložen Krajskému soudu v Praze

k rozhodnutí o odvolání žalovaného. Téhož dne, tj. 10. 12. 2019 obdržel Okresní soud v Mělníku podání žalovaného označené jako doplnění odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Mělníku ze dne 10. 10. 2019 č.j. 6 C 128/2019-55 a žádost o prominutí zmeškání lhůty. Toto podání dle úředního záznamu referujícího soudce ze dne 16. 1. 2020 (č.l. 84) nebylo předloženo Krajskému soudu v Praze a po celou dobu bylo založeno v dílčím spise u Okresního soudu v Mělníku.

14. Podle § 209 o.s.ř. předseda senátu prvního stupně dbá o odstranění vad odvolání. Nezdaří-li se mu vadu odstranit, nebo má-li za to, že odvolání je podáno opožděně nebo tím, kdo k tomu nebyl oprávněn, nebo že není přípustné, předloží věc po uplynutí odvolací lhůty se zprávou o tom odvolacímu soudu.

15. Výzva k odstranění vad musí obsahovat údaje o tom, v čem je podání nesprávné nebo neúplné, poučení o tom, jak je třeba opravu nebo doplnění provést, a poučení o tom, že odvolání bude odmítnuto, jestliže podání nebude včas opraveno nebo doplněno; výzvu soud činí usnesením. Výzva soudu k odstranění vad podání musí obsahovat i určení přiměřené lhůty, ve které účastník nesprávné nebo neúplné podání má opravit či doplnit (srov. NS sp.zn. 21 Cdo 60/98).

16. Podle § 58 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném a účinném znění (dále jen „o. s. ř.“), soud promine zmeškání lhůty, jestliže účastník nebo jeho zástupce ji zmeškal z omluvitelného důvodu, a byl proto vyloučen z úkonu, který mu přísluší. Návrh je třeba podat do patnácti dnů po odpadnutí překážky a je s ním třeba spojit i zmeškaný úkon.

17. Soud v této souvislosti podotýká, že ve smyslu § 58 o. s. ř. lze prominout pouze zmeškání procesní lhůty zákonné. Lhůta k opravení nebo doplnění nesprávného nebo neúplného podání má však charakter procesní lhůty soudcovské, u níž nepřichází v úvahu prominutí jejího zmeškání, předseda senátu ji však může na žádost poplatníka prodloužit.

18. Požádá-li účastník o prominutí zmeškání soudcovské lhůty, posoudí soud tento úkon jako žádost o prodloužení soudcovské lhůty podle § 55 o. s. ř., případně jako žádost, aby se v daném případě k tomu, že byl úkon učiněn po uplynutí soudcovské lhůty, nepřihlíželo (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 1. 8. 2016, sp. zn. 25 Cdo 5243/2015). Prodloužení je zpravidla možné i tehdy, pokud již lhůta uplynula, výjimku představují případy, kdy se jedná o lhůty propadlé, jejichž marným uplynutím nastávají předpokládané právní následky.

19. Nicméně jestliže soud prvního stupně podání, kterým odvolatel odstranil vady odvolání po uplynutí stanovené lhůty, nepostoupil bez prodlení odvolacímu soudu za spisovým materiálem a ten odmítl odvolání pro jeho vady, pak odvolací řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (srov. NS sp.zn. 20 Cdo 2936/99, NS sp.zn. 29 Odo 343/2001).

20. Z daného tak vyplývá, že jestliže Krajský soud v Praze usnesením ze dne 9. ledna 2020 č.j. 22 Co 307/2019-73 odmítl odvolání žalovaného a rozhodl o nákladech řízení, odmítl tak odvolání bez vědomosti podání žalovaného ze dne 10. 12. 2019, čímž zatížil řízení vadou, jež mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

21. S ohledem na shora uvedené proto soud žalobou pro zmatečnost napadené usnesení Krajského soudu v Praze č.j. 22 Co 307/2019-73 ze dne 9. 1. 2020 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

22. O náhradě nákladů řízení o žalobě pro zmatečnost, řízení po zrušení rozhodnutí na základě žaloby pro zmatečnost a také řízení původního rozhodne soud až v novém rozhodnutí ve věci.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím Krajského soudu v Praze.

Praha 3. srpna 2020

Mgr. Zuzana Hemelíková v. r.
samosoudkyně